

esőember

Kérdések és javaslatok az örökléssel kapcsolatban

Az AOSZ jogásza elköszön

Megmarad a csókakői Autifarm

A világ más szemmel
Képzőművészeti pályázat

Bemutatózás

Ha jól számolom, bő 25 éve kezdődött...

Máramarosszigeten születtem és nőttem fel, Erdély északi, hegyekkel körülvett szegletében. Már tinédzserként, egy katolikus ifjúsági közösség „mozgalmáraként” egyfolytában nyüzsögtem.

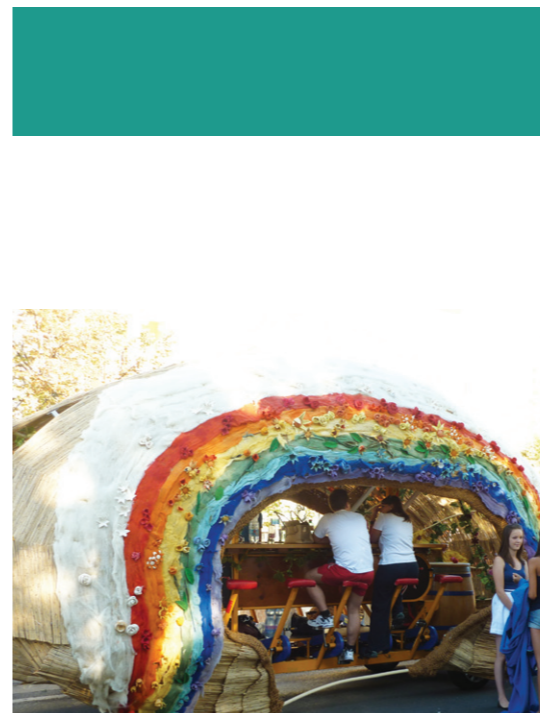
16 évesen talán kalandnak indult: a diktatúra által birtolt Ferences Világi Rend novíciusaként próbatételi feladatom volt a „szegényháznak” nevezett intézmény látogatása heti rendszerességgel, és a tagok által összegyűjtött ételkészítés és ruhanemű szétosztása. A régi villában a padlásteren voltak bezárva a „bolondok”, akik napközben egy-két órát sétálhattak az udvaron. A velük való foglalkozás nem volt a feladatom része, de akkor tapasztaltam először, hogy várnak rám, számítanak látogatásaimra. Ekkor kötettem az a máig tartó elköteleződés, ami végérvényesen kijelölte az irányt.

A katonaság után (1990) minden nagyon kaotikus volt. Budapesten kezdtem tanulni diplomás ápolónak, mert a Bárczin külfölditől – én annak számítottam – tandíjat kértek, de az egészségügyi főiskolán nem. Közben a Waldorf tanárra is jártam. Párhuzamosan Szatmárnémetiben, angolok segélyszállítmányainak szétosztásával indult az „önállósodás”: az első saját odú, egy bérelt garázs. 1992-ben létrehoztuk a Pater Noster Alapítványt, ezt öt évig vezettem. Egy bezárt plébánián indultunk, majd egy elhagyott kúriában, végül tíz hektáron gazdálkodva, és háromszintes épületet felépítve. Ekkor találkoztam először az autizmussal. Tapasztalatom a fogyatékos felnőttek ellátása terén nem volt, csupán az Angliában és Írországból a Camphillekben töltött szakmai gyakorlati időszakokra hagyatkoztam.

1997-re mi, ott dolgozók sokfelé szakadtunk a világban. Miskolcra jöttem tanítani a Waldorf iskolába. Közben a helyi Hit és Fény közösségbe kezdtem járni. Láttam, hogy itt a fogyatékosügyű felnőtt ellátás terén óriási kielégítetlen igény van. Ennek megoldására (1999) szerveztem meg a Szimbiozis Alapítványt. A sors pedig segített fontos tapasztalatokat összegyűjteni: két év alatt (2000–2001) a református egyházhoz kötődő miskolci MÁON fogyatékosok otthonát, majd Budapest XIII. kerületének Frim Jakab ÉNO vácegresi lakóotthonát indíthattam el. Közben pályázatot nyertünk a Szimbiozisonak, tíz éve itt horgonyoztam le.

Az évek során tanultam is: gyógypedagógus lettem és foglalkozási rehabilitációs szaktanácsadó. Kell a diploma, de a valós tudást a számos külföldi tanulmányút és a saját tapasztalat jelenti.

Jakubinyi László
az AOSZ alelnöke

Idén is mintegy félmillió vendéget vártak a Szent István nevéhez fűződő ünnepségsorozatra, melyre a kétszáz ezres város csaknem egy hétig tartó eseménysorozattal készült az „Illatok, színek, zenék, ízek” jegyében. Tizenöt cég, vállalkozás vonult föl virágkocsijával, egyenként 150-200 ezer szál virágot használva a színpompás, egy-egy témát felölelő kocsijukhoz. A karneváli felvonulás hat km hosszan vonult végig a városban és a 20 ezer főt befogadó Nagyerdei Stadionban tette meg a zsűri előtt az 5-600 méteres kört.

A karnevál előestéjén idén először megrendezett „Galiba” Fesztiválon az „Autizmus bárkája” elnyerte a közönség első díját, így a nagy felvonulás egyik virágkocsija az autizmust mutatta be. Az útvonal mentén hat helyen felállított állomáson megállt a bárka, és a megjelenített témát bemutatták a lelkes közönségnek:

A nemezsből és nemezvirágokból készült Noé bárkáját az Angyalliget Közhasznú Alapítvány és az Esőemberekért Egyesület autista fiataljai készítették. Noé bárkájának történetét állították párhuzamba az autizmussal. 100 ezer magyar autista él abban a bárkában, mely hánykolódik az élet tengerén. Ők

Az Autizmus bárkája a 43. Debreceni Virágkarneválon

Az Angyalliget Közhasznú Alapítvány (Balmazújváros) és az Esőemberekért Egyesület (Tata) a majd fél évszázados hagyományokra visszatérítő, Debrecen fiesztájává fejlődött Virágkarneválon az autizmust jelképező Autizmus bárkája virágkocsival jelent meg 2012-ben.

képviselek Noé átmentett emberi értékei közül a tisztaszívűséget, tiszta lelkűséget, az őszinteséget. A bárka szimbolizálja azt a biztonságot, védelmet, kiszámíthatóságot, melyre az autista embernek szüksége van. A bárka segít túlélni a nehézségeket, melynek segítségével és okos, jó irányítással ők is képesek áthajózni az élet tengerén. A bárka ajtajában felragyogó szívárvány az autizmus sokszínűségét jelzi, egyénenként és együttesen is együttműködést és szövetséget ajánl minden embernek. A fehér galamb a nyugodt, kiegyensúlyozott együttélés lehetőségét hirdeti.

A százezres tömeg végig tapsolt az ötletes és mondanivalóval teli bárkának, kattogtak a fényképezőgépek és dolgoztak a kamerák.

A karneváli hét jelentős kísérő rendezvénye volt a Kölcsey Központ és Modem által szervezett Lurkó Liget, ahol az Angyalliget és Esőemberekért Egyesület augusztus 16–20. között kézműves műhely foglalkozásokat tartott a Virágkarnevál rendezvényigazgatójának felkérésére. A rendezvény nagy sikerére és tevékenységünk elismerésére való tekintettel az elkövetkező években is számítanak aktív jelenlétünkre a Virágfesztivál ideje alatt. A Lurkó Ligetben az autizmussal is ismerkedhettek a kíváncsiskodók, plakátok, szórólapok tájékoztatták az érdeklődőket. Közös művészeti attrakciót is nyújtott a vá-

rosnak és a virágkarneválra érkezőknek a két szervezet. A Szeretetfa és a Szerelmekapú gyönyörködésre és fotózásra hívta a fesztiválózókat.

A szervező Angyalliget Alapítvány és az Esőemberekért Egyesület vezetése köszönetét fejezi ki szervezetük minden munkatársának, a díszítéseket megvalósító autista fiataloknak, a bárkát hajtóknak és a Bárkát tervező és kivitelező Japaner Tervező Iroda építészeinek: Sipos Zsoltnak és Schenk Attilának.

Az autizmus megjelenítése az eseményen rendhagyó módon szolgált mindannyiunk társadalmi céljait, mely az Angyalliget és Esőemberekért Egyesület önerejéből, állami támogatás nélkül, kizárólag magánszemélyek adományából valósulhatott meg. Támogató részvételével jelent meg Debreceni Református Egyházközség és Hittudományi Egyetem – helyszín biztosításával, a Debreceni Egyetem Kossuth Gyakorló Gimnázium – 20 fő önkéntes biztosításával, a balmazújvárosi Fantázia Mazsorett Egyesület Hóvirág csoportja: a bárkát kísérő Angyaltánc bemutatásával, Nagy Mariann táncpedagógus betanításában.

Az Autizmus bárkájának öröme és élménye tovább él bennünk. Jövőre folytatjuk, hisz Noé története is csak a kezdet volt.

Koós Anikó – Schenk Lászlóné

Tartalom

Bemutatózás	2
Az Autizmus bárkája a 43. Debreceni Virágkarneválon	3
Kérdések és javaslatok az örökléssel kapcsolatban	4
Szülőkkal a fenntartható lakóotthonokért	5
Balatonszárszói találkozó negyedszer	7
Fogódzó szülőkknek Nyíregyházán	8
Napközis tábor Tordason	8
Alternatív iskola születése Érden	9
Új központ a betegek jogaiért	10
Értelmi fogyatékos képviselő-jelölt	10
Az AOSZ jogásza elköszön	11
Megmarad a csókakői Autifarm	12
Herceghalmi tábor, önkéntesekkel	13
Örömpjekt: rekreációs ház Kulcsos	14
Breznay Dávid: Kényszermagány	16
Bors Krisztián: Gyurka guru és a munka	17
A világ más szemmel	18
Az Allee és az AOSZ pályázati felhívása	18
10. Nemzetközi Autizmus Kongresszus	20

Címlapfotók: Dénes Ákos
(cikk a 3. oldalon)

Bujdosó Sándor fotói a 7. oldalon

Kérdések és javaslatok az örökléssel kapcsolatban

Az örökléssel kapcsolatos kérdések megbeszélésre munkacsoport alakult az AOSZ-on belül. Elsőként az intézményben lakó fiatalok örökségével foglalkoztak. A csoport tagjai közös gondolkodásra kérik a szülőket: írják meg javaslataikat.

A legtöbb szülő aggodalommal gondol arra, hogy halála esetén mi történik autizmussal élő gyermekével; ha pedig a családnak van valamilyen vagyona az autista gyermek mindenképpen örökölni fog. Mi lesz az örökséggel? A szülők jogos féltése, hogy a gyámhatóság nem kellő rugalmassággal kezeli az autista, gondnokság alatt élő személy vagyont, megnehezítve a testvérek, a túlélő házastárs és magának az autista személynek az örökséggel való rendelkezését, és az örökség ellátottra fordítását. Ezért is érdeke a szülőnek, hogy gondoskodjon az örökség sorsáról.

Az öröklés kérdésének átgondolására dr. Szilágyiné dr. Erdős Erika kezdeményezésére munkacsoport alakult az Autisták Országos Szövetségén belül. A munkacsoport tagjai:

- Czunyi Zsuzsa, Mosoly Otthon Alapítvány
 - Dr. Szilágyiné dr. Erdős Erika (érintett szülő)
 - Schenk Lászlóné Erika, Esőemberekért Egyesület (érintett szülő)
 - Dr. Kálozi Mirjam, Autisták Országos Szövetsége (a szövetség jogásza)
 - Ébner Gyula, Napsugár '67 Alapítvány (érintett szülő)
- Elsőként a lakóotthonban élők helyzetét vizsgálta a munkacsoport. Megállapították, hogy az autista személy „jól létét” elsősorban a lakókörnyezetében

élők határozzák meg, csupán másodsorban a személyes tárgyi környezete.

Csak néhány, de fontos kérdés:

- Kire hagyja vagyont a szülő?
- A gyermekre?
- Az intézményre, ahol lakik?
- Biztos, hogy a vagyont a gyermek ellátására fogják fordítani?

Ha közvetlenül az autista gyermek örököl, a vagyon felhasználásáról a gyámhivatal bürokratikus rendszere fog gondoskodni – ezt szeretnék elkerülni. Nem látszik optimális megoldásnak az sem, hogy az ép testvér örököl mindent, és ő kezeli az autista vagyont is, mert az öröklésről szóló törvény a köteles rész biztosításával védi az összes leszármazott érdekét – így újra a gyámhivatal problémájához jutunk.

Az autista személyt ellátó szervezet, mint a vagyon örököse sem látszik megnyugtatónak, a szervezetek jelenlegi biztonságát tekintve – nem látva a jövőbeni biztonságot sem. Ezeket a kérdéseket boncolgatták hosszan, bár végleges megoldás nem született.

Megoldási javaslatok:

1. Az öröklött vagyont vagyonekezelő cég kezelje a lakóotthon mellett, annak megbízásából.
2. A lakóotthon mellett jöjjön létre egy alapítvány, amelynek feladata az öröklés által beérkezett pénzek,

vagyontárgyak kezelése. Ez az alapítvány nyújtana azt a biztonságot, hogy a fiatal örökségét ténylegesen a fiatal ellátására fordítják. Az alapítvány kuratóriumában az érdekeltek, az autista személyek testvérei, hozzátartozói, az őket támogató kör venne részt döntéshozóként. Ebben a megoldásban lehetőség van a személyes vagyonrészek külön nyilvántartására, annak meghatározására, hogy azt milyen arányban, mibe fektessék be, és annak hozadékait milyen arányban, mire fordítsák. A személyes vagyonrészek így, az esetleges szolgáltató váltásakor, kivethetők és továbbvihetők lennének. Ezzel kapcsolatban viszont felmerült az a kétely, hogy Magyarországon kevés bizalom van ilyen szervezet iránt; miért is bíznák gyermekük örökségét rá? Mégis azt gondolják, hogy hosszú távon ez a lehetőség megoldást nyújthat.

3. A civil szervezetek és a gazdasági társaságok szoros együttműködésén alapuló modell – erről bővebben az Ébner Gyulával készített interjúban olvashatnak az 5. oldalon. Megnyugtató, végleges válasz természetesen még nem született, de a megoldás irányába tett első lépés már megtörtént, amelyet további lépések, tanácskozások követnek. Mivel ez közös ügyünk, várjuk az Önök észrevételeit, javaslatait az AOSZ címein. Ha ismernek jó megoldásokat, kérjük, osszák meg velünk.

Szülőkkel a fenntartható lakóotthonokért

Az Ébner család közösséget, majorságot épít Gyöngyöspatán. A közösségbe a meglévő négy család mellé, újabb családokat vár, mert a majorság lakóotthonát már velük közösen szeretnék megépíteni. A patai vendégházba várják őket ismerkedésre, együtt gondolkodásra majd a közös munkára.

Kevés olyan családot ismerek, amelyik saját pénzét és munkaerejét autista vagy fogyatékos gyermeke jövőjének megalapozására fordítja. Míg sok fogyatékos/autista gyermeket nevelő család azt természetesnek tartja, hogy az ép testvér tanulmányait finanszírozza, a későbbiekben segíti a ház- vagy lakásvásárlásnál stb., addig a sérült gyermeküknél a jövő biztosítását az államtól vagy a civil szervezetektől várja. Az előbbi mondatot habozva írtam le, és nem azért, mert tudom, hogy megköveznek érte, hanem azért, mert fogalmam sincs, hogy én hasonló helyzetben hogyan viselkednék. Azt viszont nagyon racionálisnak és követendőnek tartom, amit Ébner Gyulától hallottam arról, hogyan dolgoznak azért, hogy saját autista gyermekük, a 24 éves Domi mellett, más fiataloknak a jövője kiszámítható és boldog legyen.

A hely választotta őket

Ébner Gyulát nem kell bemutatni az Esőember olvasóinak, hiszen a Gyöngyösi Autista Segítő Központ (ASK) létrehozásával, és az akkor még szer-

vesen hozzátartozó karácsondi Boróka majorság és lakóotthon tető alá hozásával már letette a névjegyét. Bár a gyöngyösi munkát nem tudta befejezni, ez nem szegte kedvét, másutt folytatta, feleségével, Magdival együtt – a nulláról kezdve. Anynyi könnyebbségük volt, hogy akkor már létezett a Napsugár '67 Alapítvány, ennek égisze alatt kezdtek dolgozni Gyöngyöspatán. Nem maguktól választották a helyet: a hely, pontosabban az akkori polgármester választotta őket, látva a Gyöngyösön és Karácsondon végzett munkát.

Gyula úgy gondolja, hogy olyan alapokat kell teremteni a majdani majorságnak és benne a lakóotthonnak (később a többinek), hogy akkor is megálljon a saját lábán, és akkor is benne maradhassanak a lakók, ha a szülők már nem lesznek. Mert azt látta Nyugaton, ahonnan a majorság ötletét is hozta (Írország), hogy a szülők nem az államra várnak, hanem tevélegesen részt vesznek gyermekük életének alakításában: a majorság és a lakóotthon létrehozásában. Nálunk ez nincs így, a szülők többsége úgy gondolja, hogy ez nem az ő feladata. Ráadásul csapdahelyzetben vannak: a fogyatékos gyermek sokszor családfenntartó az államtól kapott juttatások alapján, a gyerekeivel évtizedekig otthon maradt szülő pedig munkahely (és sokszor munkatapasztalat híján), még akkor sem tud

elhelyezkedni, ha akar. A majorságban és kapcsolódó létesítményeikben akár még munkát is kaphat az a szülő, aki úgy gondolja részt vesz a lakóotthon megvalósításában, a majorság fenntartásában.

A hazai lakóotthonok is bajban vannak, minden évben kiegészítő állami támogatásra szorulnak. Gyula úgy gondolja, hogy olyan háttérre van szükség, amely fenntartja a lakóotthon, és ennek megteremtésére ő és felesége sok-sok évet áldozott. Ma már kézzelfogható állapotban vannak a gyöngyöspatai majorság egyes elemei, megvannak a látható eredmények. „Egyedül a közösség építésével maradtunk el – mondja önkritikusan Gyula – és most ennek látunk neki. A magyarországi viszonyokból indultunk ki, a családok helyzetéből, az intézményi struktúrából. Mi autista fiúnk örökségét vittük be ebbe a struktúrába, az ép testvérek egyetértésével. Hárman vannak, tíz év van a legkisebb és Domi között, és így minden figyelmünket rá fordíthattuk. Mi számíthatunk a gyerekeinkre. De az izgatja őket, hogy milyen biztonságot tudunk megteremteni Dominak. Olyan életképes önmagát fenntartó közösséget akarunk, amely képes újra és újra megújulni.”

A legtöbb szülőnek nincs vagyona, sok pénze, de munkával, tevélegesen segítséggel hozzá tudnának járulni a majorság fenntartásához. A földeken

van munka elég, és a leendő lakóotthon építéséhez is elkél a segéderő – arról nem is beszélve, hogy milyen közösségformáló ereje van a közös célért végzett munkának.

A fenntarthatóság pillérei

Nem a lakóotthonnal kezdték, hanem azokkal az alapokkal, amelyek a majdani lakóotthon fenntartásához szükségesek. Indulásnak megvettek Gyöngyöspatán egy régi parasztházat, amelyet LEADER forrásból rendbe hoztak. Itt van az alapítvány kerámia- és szövőműhelye, és itt van az Emmaus vendégház is, ahová a családok pihenni, kikapcsolódni jöhetnek. Lesz sütödéjük is, minden gépük megvan hozzá, lesz gyümölcsfeldolgozó, ahol az uniós szabványok szerint fő a lekvár, a befőtt. Az épület áll már, pályázati pénzből épült. Az alapanyagot az alapítvány gyümölcsösei biztosítják. Az alapítványba Magdi és Gyula a saját földjüket (Domi örökségét) vitték be, és ehhez vásároltak még földeket, ahová barackost telepítettek – hamarosan termőre fordul. Munkájukat évek óta a Biokontroll ellenőrzi, mert náluk biogyümölcs terem, amit maguk árulnak. Mikor más szombatonként pihen, Magdi és Gyula kiáll a stand-

Napsugár '67 Alapítvány
3035 Gyöngyöspata, Iskola u. 12.
napsugar67@napsugar67.hu
Ébner Gyula: (+36 20) 429 9836
Ébner Gyuláné: (+36 20) 213 2675

ra és gyümölcsöt árul Hidegkúton, a Klébelsberg kúria ökopiacán és a MOM előtti biopiacon.

A majorság és a hozzákapcsolódó létesítmények építése közben arra is gondolt az Ébner házaspár, hogy a szülők halála után az általuk bevitt vagyon és pénz (gyermekük öröksége) ne tűnjön el. Gyula olyan szervezeti felépítést vázolt föl előttem, amely azt a kínzó gondolatot is leveszi a szülő válláról, hogy mi lesz a gyermekével a halála után. Olyan konstrukciót dolgoztak ki, amely az állami normatív finanszírozáson kívül képes előteremteni a majorság biztonságos fenntartását szolgáló pénzt, és ami nagyon fontos: megőrzi, sőt, jó esetben gyarapítja a gyermek vagyonát.

Ez a fenntarthatóság három jogi személyiségű szervezeten nyugszik:

1. alapítvány: a fenntartója a lakóotthonnak és a hozzákapcsolódó foglalkoztatónak, ahol a lakókon kívül a környező települések fogyatékos embereit is fogadni tudják, valamint a támogató szolgálatnak.

2. egyesület: tagjai a majorságban (lakóotthonban) élő gyerekek, illetve a leendő lakók szülei/hozzátartozói. Ez az egyesület gyakorolná az alapítvány alapítói jogait.

3. gazdasági társaság, kft.: ebbe a társaságba viszi be a szülő az autista gyerekeknek szánt pénzt vagy más vagyontárgyat. A társaság törzstőkéjét az autisták jegyzik (aki gondnokság alatt van, annak értelemszerűen a gondnoka), ők a kft. tulajdonosai. A nyereség a majorság és a hozzákapcsolódó intézmények fenntartására fordítódik, de biztonsági tartalékokat is képeznek váratlan kiadásokra. Ez persze nem jelenti azt, hogy csak a vagyonosok kerülhetnek be a lakóotthonba. Munkával is hozzá lehet járulni a bekerüléshez.

Mindezek fölött (vagy mellett) állna az **igazgatótanács, a döntéshozó testület**, amelynek tagjai az érintett szülők választott tagjaiból állna. Az igazgatótanács dönt gazdasági/szakmai ügyekben, amelyek a

majorság fenntarthatóságát szolgálják, szükség esetén ellátja a gondnokoltak gondnoki feladatait, kezeli a közösség és gondnokolt vagyonát.

Szülőtársakra várva

„Én úgy képzem, hogy az ember épít egy lakóotthont, aztán mikor jönnek az újabb kliensek, akkor épít egy másikat”. Ebben a hosszú távú építkezésen kívül az is benne van, hogy a környéken lakó fogyatékos gyerekek szülei eljárnak a majorságba (akár dolgozni, akár csak a közösségi összejövetelekre), és ha jól megy minden előbb-utóbb ők is csatlakoznak a programhoz. A fiatal szülők csatlakozása egyúttal azt is biztosítja, hogy a majorság köre szerveződött közösség nem öregszi ki, a stafétabotot majd átveszik a fiatalok.

Abban bízunk, hogy itt, mivel tulajdonos lesz a gyereke, ha nő a törzstőke, akkor a gyerek vagyona és biztonsága is nő. Biztos van még olyan nyugdíjas szülő, aki nyugdíjas éveiben még tud aktív lenni. „Ahol a szülők közösen tartják az ernyőt a majorság, a lakóotthon fölött, ott egészen másfajta munka folyik. Mi azt szeretnénk, ha azok, akik érdeklődnek, eljönnének hozzánk: nézzék meg, hogy mit csinálunk. Várjuk őket a vendégházunkba, hogy együtt gondolkodva megismerhessük egymást, összefogva, együtt dolgozva közösen teremtsük meg gyermekeink biztonságos jövőjét.”

A meglévő négy családhoz legalább még ugyanennyit várnak: az első lakóotthont nyolcszemélyesre tervezik. Ébner Gyula bízunk abban, hogy az így létrejött szülői/hozzátartozói közösség, azért mert önkéntességen alapul és azért is, mert a gyermekük iránti szeretet vezérli az egy célra szerveződőket, életképes lesz, és a közös erőfeszítés megteremti és működteti a fenntartható majorságot és benne a lakóotthon(oka)t, ráadásul olyan közösséget teremt a gyermek körül, ahol biztonságban érzi magát.

Ferenczy Ágnes

Szabóné Tokaji Mária

Néhány napja felhívott régi osztálytársam, barátnőm, **Béres Mária**. Elmondta, hogy negyedik alkalommal szervez találkozót autista és Downszindrómás gyermekeknek és családjaiknak Balatonszárszón. Lenne-e kedvem kézműves foglalkozást tartani nekik? Igent mondtam. Elindult velem a vonat, azt sem tudtam hová megyek...

Augusztus 3-án kora délután megérkeztem, nevető, vidám gyermekek és felnőttek közé. Kaptam én is ölelést, kedves szavakat, amit nagyon köszönök. A családok folyamatosan érkeztek, szombat délután már kb. 120-an voltunk, de mégis elfértünk ezen a kis partszakaszon. Szemlélődtem, hallgattam a sok-sok eszmecserét, beszélgetést. Nem tudom, hogyan csinálták, de itt az EMBEREK ismertek mindenkit. A beszélgetések nem az internetről kimásolt elméle-

Balatonszárszói találkozó negyedszer

ti tudásról, hanem a gyakorlati tapasztalatokról, a mindennapokról, a fejlesztés lehetőségeiről, praktikus napi tanácsokról szóltak. A szervező, Béres Marcsi nevetése, vidámsága, jó tanácsai, elhivatottsága, végigkísérte a három napot.

Tudom, hogy szükséges a társadalom figyelmének felkeltése, az információ, a hálózati kapcsolat, a sok szakmai fórum. De van annál fontosabb, hogy olyan emberek voltak együtt, akiknek azonosak a problémái, gondolataik – nem elméleti szinten, hanem az ÉLETBEN! Tudtak játszani, nevetni és boldognak lenni! Elindult velem a vonat... Már tudom, hogy hol voltam... A szeretet CSODATALÁLKOZÓJÁN!

Ludvigné Szalai Enikő

Először is szeretném megköszönni, hogy létrehoztátok ezt a találkozót, és ezzel lehetőséget adtatok a családnak egy fantasztikus közös élményre. Jó volt, hogy mind a három gyermekünk talált magának elfoglaltságot, új játszópajtásokat, és mi is ki tudtunk kapcsolódni a férjemmel. Köszönjük, hogy az első pillanattól befogadtatok minket, és *Zolit* is olyan értő szeretettel figyeltétek, ha szükség volt rá, hogy nyugodtan tudtunk a másik két testővel is foglalkozni. Külön öröm, hogy *Paksi Zoliéktól* és más szülőktől is kaptunk olyan hasznos tanácsokat, amelyeket nem árt szem előtt tartani, hogy ne csak a jelent nézzük, de most tegyünk meg mindent azért, hogy a jövőben minél könnyebb legyen.

A szeretetetek és kedvességetek mellett, még az időjárás is kegyes volt hozzánk. Ha egy panaszom lehet, akkor az az,

hogy mire nagyjából mindenkit megismertünk, indulni is kellett haza :-(. De jövőre is szeretnénk menni, és terjeszteni a híreket más családok között :-)!

Paksi Zoltán

A találkozó ismét szuper volt. Idén először tizenegy autizmussal érintett család döntött a részvétel mellett. Rengeteget beszélgettünk, ismerkedtünk, aztán persze fürödtünk is, éjszaka meg féltünk attól, hogy a vihar elviszi a fejünk felől a sátrat, de nem vitte el. Ügyesek voltak a sátrat „ácsolók”. Nagyon jól éreztük magunkat.

A Béres Marcsi által szervezett találkozók sorában ez volt a 8. és a Balatonnál a 4. találkozó. Ez utolsón már nemzetközivé váltunk, mert Szlovákiából és Romániából is jött egy-egy család. Remélem, jövőre még többen leszünk, mások is kedvet kapnak az eljövételre. Ezúton szeretnék köszönetet mondani a találkozók létrehozójának és fő szervezőjének, Marcsinak, hogy elindította, és „levevényelte” a találkozókat. Köszönjük a támogatóknak is: Balatonszárszó polgármesterének (ingyenes sátorhely), az AOSZ-nak és az AURA Egyesületnek (pénzbeli támogatás).

(A levelet szerkesztettük: F. Á.)

Fogódzó szülőknek Nyíregyházán

Az Autisták Országos Szövetsége fontosnak tartja, hogy azok a szülők, akiknek gyermeke autizmus diagnózist kapott, minél többet tudjanak meg az autizmusról és mindarról, amire gyermeküknek és nekik szükségük lesz a hétköznapokban. A szövetség által elindított Fogódzó ezt a célt szolgálja. A kétnapos, 16 órás képzés alatt a szülők megismerkednek magával az autizmussal, és azzal, hogy *mire van szükségük gyermeküknek*, és ők mit

tehetnek azért, hogy az otthoni ellátása megfelelő legyen. A másik fontos dolog, ami segít a mindennapokban a *kommunikáció*, azaz *közölni a külvilággal*: rokonokkal, a hivatallal, az ellátókkal (óvoda, iskola, egészségügy), hogy az autista gyermeknek mire van szüksége. A képzés során hallanak az *együttműködés* fontosságáról: sorstársszülőkkel, civil szakmai szervezetekkel. Hazai és nemzetközi példák alapján mutatják meg az előadók, hogy mit tehetnek,

és mit érhetnek el maguk a szülők. *Legközelebb Nyíregyházán lesz Fogódzó, október 19–20-án az ÚJ ÉFOÉSZ Tarnai Ottó Egyesület szervezésében.* A képzést *dr. Simó Judit*, a Budapesti Korai Fejlesztő gyermekpszichiatere, és *Szilvási Zsuzsanna*, az AOSZ alelnöke, érintett szülő tartja. *A képzéssel kapcsolatban a legfrissebb információkat honlapunkon találják: www.aosz.hu, vagy levélben, telefonon érdeklődhetnek: hronyecz.ildiko@esoember.hu; (06 1) 354 1073.*

Napközis tábor Tordason

Sokan csóválták hitetlenül a fejüket, amikor meghirdettük kéthetes napközis táborunkat az autista gyermekeknek június 25-től július 6-ig. Sok „szakmai” vélemény szerint vállalkozásunk a lehetetlent súrolja, szinte biztosan kudarcra van ítélve. Azután elérkezett az „előzetes szülői értekezlet”, ahol találkoztunk azokkal a szülőkkel, akiknek kétheti könnyebbség reményeként csillant meg ez a lehetőség. Igyekeztünk kérdéseikre megnyugtató válaszokat adni: azzal a tisztességes alaphanggal indultunk mi is, hogy ilyen jellegű tábori tapasztalatunk nincs, azaz minden újdonság lesz az igénybevevő, a segítő és a befogadó intézmény számára egyaránt. Elérkezett a tábor ideje: közös mikrobuszos utazás minden nap Budapestről Tordásra s vissza. Nap mint nap változatos és biztonságos, a le-

hetőség szerint egyénre (is) szabott program. Meglátogattuk két alkalommal is a tabajdi mezítlábas parkot, volt nyílt állat-asszisztált terápia, lovaglás nagy és kisebb lovon; lehetett kézműveskedni, mozogni a hencsergőben, videózni, az intézmény kertjében felállított medencében hűsölni, és nagyon sokat mozogni, szintén a kertben. A tábor komoly erőpróba volt az intézménynek is, hiszen mi felnőtt értelmi fogyatékosokat látunk el, segítőként is „erre vagyunk szocializálva”, de jó volt látni, hogy munkatársaink és lakóink szívesen vettek részt az autista gyerekek ellátásában. Komoly feladat volt a tábor szervezése, melyet az Autista Program koordinátora végzett: a program segítői alkották a táboroztató csoport gerincét, de hat önkéntesünk is csatlakozott és kivette részét a feladatokból.

Kisebb problémák természetesen adódtak, de bátran elmondhatjuk – s a szülői visszajelzések is ezt igazolják –, hogy igazi sikertörténet lett a tábor, melyet jövő nyárra is meghirdetünk... És épp a tábor sikerén fölbátorodva hirdetjük meg havonta a „gyermekmegőrző napot”. Ilyenkor az iskolarendszerű oktatásban nem részesülő gyermekeknek biztosítunk a napközis táboréhoz hasonló, egy napos lehetőséget, tehermentesítve legalább erre az időre a szülőket. A tordasi Autista Decentrumban *október 13-án lesz a következő családi nap.* További információ kérhető (pl. busz indulása): autista.decentrum@gmail.com; (+36 30) 624 2174; (+36 30) 453 2473; skype: autista.decentrum.

Inotay György

Alternatív iskola születése Érden

Sorstárs szülő mondta: az ép értelmű autista gyerkőc a fogyatékosok között ép, az épek között fogyatékos. Úgy jöttünk ki az Autizmus Alapítvány vizsgálatáról: a kicsi jól fejleszthető, kis létszámú, autizmusspecifikus osztály való neki.

Aki fogyatékos gyereket nevel, és óvodát, iskolát keres számára, az ma Magyarországon nincs könnyű helyzetben. Találunk címeteket, amik az otthon–munkahely útvonalról messze esnek, intézményeket, amelyek csak papíron tudják fogadni a gyermeket. Sokszor megéljük, hogy igen, ez a neki való – csak sajnos már pályáskorában be kellett volna írni, hogy ott tanulhasson. Aztán, ha találunk befogadó intézményt, és még olyan érzésünk is van, hogy: igen, ez jó intézmény, itt értenek a gyerekekhez és sokat fog fejlődni, akkor megnyugszunk. Egészen addig, amíg ki nem derül, hogy mégsem annyira kerek az élet, sőt egyre szögletesebb, és látnunk kell, hogy már megint baj van...

Hová menjünk?

Sorstárs szülő mondta: az ép értelmű autista gyerkőc a fogyatékosok között ép, az épek között fogyatékos. Nagyon egyetérték vele. Úgy jöttünk ki az Autizmus Alapítvány vizsgálatáról: a kicsi jól fejleszthető, kis létszámú, autizmusspecifikus osztály való neki. Hol van ilyen Érden? Járunk a Móra Ferenc Iskolában, ahol akartak indítani speciális csoportot, de nem sikerült, így aztán az osztályba jár középsúlyos értelmi fogyatékos és „csak” tanulási zavarral küzdő egyaránt, nagyon nehéz megfelelni az autista gyermek speciális igényeinek is. Járhatnánk (?) az érldligeti iskolába, ahol integrálnak autistákat. Viszont a kis létszám, attól tartok, nem a 25-28 gyerek osztályonként.

Ki tenné meg, hogy a gyermekkori autizmussal élő gyereket ide beíratná? Én nem. Milyen lehetőségeink vannak? Vihetjük Budapestre, kelthetjük reggel 6-kor, hogy időben beérjünk, végig-araszolva a bekötő utakat, vagy tolonghatunk a dolgozni menők között félig alvó, kicsi gyerekünkkel. Illetve lehet magántanuló is, ami se anyagiilag, se jogilag nem egyszerű, hiszen a jegyző biztosan kíváncsi lesz, miért döntöttünk így, s vagy megválnak a polgári foglalkozásunktól és felcsapunk pedagógusnak, vagy magántanítót fogadunk. Egyik sem ingyenes mutató, hosszú távon nagyon nehéz döntés. Vannak olyan szülők, akik egész más utat választanak. Én is közéjük tartozom: iskolaalapításba fogtam. Az ötlet nem az enyém, csak belesodródtam ugyanabba a helyzetbe, mint a Más-Forma Egyesület alapítója, *Kovács Adrienn*. Megoldást kerestem, azaz mellé szegődtem, és minden erőmmel azon küzdök, hogy olyan iskola legyen szülővárosomban, ami a tanulási zavarokkal küzdő gyerekeknek is tud segíteni, akik eddig az osztályok perifériáira sodródtak. Mindegy, hogy autizmussal élnek vagy diszlexiások, hiperaktívok vagy csak túl félénkek, egyszerűen nem tudnak a nagy közösség elvárásainak eleget tenni, „problémássá” válnak, a közösség kivetheti őket magából, állandósítva a tanulási és/vagy magatartászavarukat. A szükségtől a megvalósulásig hosz-

szú az út. Nincs első lépés, mert egyszerre kell szülőbázist kialakítani és épületet keresni, jogi kérdéseket tisztázni és pedagógiai programot alkotni, tanítókat találni és minden variációra költségvetést készíteni. Van, amin már túljutottunk. Az autista óvodai csoport kialakítása nyomán megalakult az iskolafenntartásra is jogosult egyesület, kapcsolatban állunk jó pedagógusokkal és terapeutákkal, és vannak gyerekek, akikkel elkezdődhetne a munka. Jelenleg az elsőszámú kérdés a helyszín.

Támogatók kerestetnek

Mivel nem gondolkodhatunk iskolaépítésben vagy vásárlásban, bérelhető magántulajdonú ingatlanokat kerestünk. Az oktatás azonban állami feladat, s mi érdi adózó polgárok vagyunk. Mi lenne, ha a polgármesterhez fordulnánk? Ha valamely önkormányzati fenntartású épületben kapnánk helyet, mondjuk épp egy iskolában, az sok szempontból előnyös lehet minden szereplőnek. Ezt az utat kíséreltük meg legelőször. Levelet írtam: a benne foglaltakhoz támogatókat kerestünk. Mellénk állt az AOSZ, kaptunk tőlük támogató levelet, és megismerte elképzelésünket a tagság is. A körlevelet követő néhány napig csend volt, aztán elindult az e-mail folyam. Némelyiknek nem örültem annyira: a küldő le akart beszélni, mert ő hiába vártam, pedig reméltem, hogy ők biztosan megkeresnek. S volt, hogy

véletlenül szóltak közbe. De nagyon sok erőt adott a sok biztatás, pozitív visszajelzés, tőlünk igazán messziről is, és hihetetlenül örültem azoknak a leveleknek, amelyekben eljuttatták hozzám a kitöltött támogató íveket. És az a néhány nap is sok jó érzéssel töltött el, amikor ellátogattam az e-mailen, telefonon jelentkezettekhez, hogy személyesen írják alá az íveket. A polgármesternek írott levél 45 egyéni és egy 11 tagú egyesület támogató aláírásával, a térítvény tanúsága szerint, 2012. augusztus 1-jén ért célba, benne mellékletként az igényfelmérő kérdőív, valamint az AOSZ támogatói levele. Bízom benne, hogy a hivatal a 30 napos választási kötelezettséget szigorúan veszi, és elkezdődhetnek az ideális helyszín megtalálására vonatkozó tárgyalások, és a 2013/2014 évre

Új központ a betegek jogaiért

Szeptember 1-jén új, önálló központ foglalkozik a betegek és a gyermekek jogaival: az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központ (ODBK). Ide kerülnek a jogutód nélkül korábban megszűnt egészségügyi intézményeknél keletkezett egészségügyi dokumentációk, archiválják és nyilvántartják ezeket, és biztosítják a betegeknek az iratbetekintés jogát.

Az OBKD vezeti a betegjogi, ellátottjogi, gyermekjogi képviselők nyilvántartását, ellenőrzi az egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségét, az ellátásszervezéssel, beutalási renddel, betegtájékoztatással kapcsolatos szabályok érvényesülését.

Értelmi fogyatékos képviselő-jelölt

Belgium Gent nevű városában az októberben tartandó helyi választásokon a Flemish Christian-Democratic CD&V párt listás helyen indítja a 41 éves, szellemi fogyatékos *Didier Pelemant*.

Didier önéntesként dolgozik egy fogyatékos szervezetnél, és évek óta a párt tagja. Egy rádióbeszélgetésben ezt mondta: „Problémáim vannak a beszéddel és az írással, de ez nem jelenti azt, hogy a sarokban kellene maradnom.” Reméli, hogy megmutathatja: a fogyatékos és a felelős beosztás nem zárják ki egymást.

Veli Yüksel, a párt vezetője szerint Peleman talán megkapja a szükséges támogatást, és más, szintén fogyatékossgal élő politikusokra hivatkozott, akik jól ellátták feladatukat, mint például a korábbi brit belügyminiszter, a vak *David Blunkett*. Pártjának kampányszlogenje: *Gent befogadó város*. Veli Yüksel úgy véli, hogy Didier Peleman jelölése bizonyítja: ez nem csak a szavak szintjén igaz – bár az internetes hírportál a *flandersnews.be* szerint bejutására kevés az esély, mert csak 20. a listán

(Forrás: <http://e-include.eu/en/news/1132>)

Várjuk az Érdén vagy környékén lakó, hasonlóan gondolkodó szülők jelentkezését a neten. Kérjük, töltsék ki kérdőívünket, megtalálható a Más-Forma Egyesület honlapján: <http://masforma.l3.hu/>.

már tanulókat fogadhatunk.

Addig is van dolgunk: ismerkednünk kell a törvényekkel, pályázati lehetőségekkel, illetve arra is kell forgatókönyvet gyártanunk, hogy az önkormányzat támogatása nélkül mit tegyünk. Minél több szülőt kell aktívan bevonnunk, és velük együtt ki kell alakítani a részletes működési programot. Meg kell ismertetnünk az egyesületet, hogy vállalkozásokat, anyagi támogatókat találjunk.

Iskolánk szellemiségéről

Mondják, a Waldorf iskolák nem jók a fogyatékos gyerekeknek, mert túl nagy szabadságot hagynak. Van benne igazság. Épp ezért, bár a mi

iskolánkban a pedagógiai program a Waldorf pedagógián alapszik, kombináljuk azt a modern tanítás elemeivel (kooperatív tanítási technikák, projektoktatás, a közös munkát elősegítő egyéni kialakítású osztálytermek) és a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, illetve a nagyon tehetséges gyermekeknek szükséges programot is tartalmaznia kell (gyógypedagógia, terápiás lehetőségek biztosítása, egyénre szabott tanmenet, tehetséggondozás). A csoportok létszámát szeretnénk 16 főben maximalizálni, igazodva a normál fejlődésű gyerekek nevelő szülők kívánságához is. Első osztálytanítónk egyaránt otthonos a gyógypedagógia és a Waldorf pedagógia világában, segítők, terapeutáink tudása kiegészíti az iskolai képzést, s reméljük, a legtöbb tanítványunk örömmel fog hozzánk járni. A hosszú távú fennmaradás a bevételek és a kiadások egyensúlya nélkül nem képzelhető el. Hiába egy jó tanári kar, széles spektrumú pedagógiai program, s a lelkes tanítványok, ha mindez nem finanszírozható bevételi oldalon. A költségek csökkentése szükségessé teszi, hogy a szülők felosszák az iskola mindennapos munkáit az adminisztrációtól kezdve a takarításig. Ezért olyan szülőket tekintünk partnernek, akik nemcsak elvárják, hogy gyermekük a legjobb hozzáértésben részesüljön, hanem részt vesznek az iskola mindennapjaiban, és a közösségért végzett munkát természetesnek tekintik. Kompromisszumokra kényszerülünk, mert bár az egyesületi fenntartás biztosíték a szuverén működésre, de szükségessé teszi a szülői hozzájárulásokat. A szülő ebben a felállásban nemcsak távoli nézőközönség, hanem aktív közreműködő, valódi döntéshozó.

Dankó Éva

Az AOSZ jogásza elköszön

Dr. Molnár Ágnes ügyvéd, 2005 óta az autisták segítője, az AOSZ jogásza. Mobilszáma, e-mail címe nyilvános, kis és nagy ügyekben egyaránt sokan megkeresték őt. Pereket indított és nyert. Most elköszön tőlünk, búcsúbeszélgetésre ültünk le.

Nem, nem fáradt bele az autizmus ügyének képviseletébe: az élet szólt közbe. Férje őstól a Szentpétervári Főkonzulátuson lesz főkonzul, és ő természetesen vele megy. Beszélgetésünk elején arra kérem, mondja el, hogyan lett az autisták ügyének jogi képviselője.

A történet Bécsben kezdődik, pontosabban Bécs után. Négyévi külszolgálat után tértek haza. Férje, akivel együtt járta a jogi egyetemet, nem sokkal a végzés után a külügy szolgálatába állt. Bécsen kívül jártak már Szófiában, Ausztráliában, Moszkvában. Ágit nem a külügyek, hanem a napi praxis és a szociális ügyek érdekelték. A bécsi visszatérés után megkereste a XIII. kerületi önkormányzatot, hátha tudnak neki a szociális területen (jogász) munkát ajánlani. Nem tudtak, viszont gimnáziumi osztálytársa volt *Vadas Marika*, akit az autista szülők és olvasóink az Aura Egyesület vezetőjeként ismernek. „Rádasként” *Torda Judit*, a Virányosi Közösségi Ház helyettes vezetője Ági jó barátnője. Ebben a közösségi házban tartja összejöveteleit az Aura asperger klubja. Rajtuk keresztül indult az autista emberek ügyeivel való foglalkozása, aztán az AÉE megkereste őt: vállalná-e az egyesület jogsegélyszolgálatát? Hát persze hogy vállalta a főállású munkája mellett: egy ügyvédi irodában dolgozik, szakterülete a polgárjog, gazdasági jog és családjog. Ági nagyon jónak tartja az AOSZ kom-

munikációját, mert munkájának nagyon hamar híre ment, egyre többen keresték meg. Aztán a 2008-ban indított Ne hagyj magad! antidiszkriminációs program az autisták mellett az értelmi fogyatékos ügyeivel bővítette munkáját. A Kézenfogva, az AOSZ és a Szimbiózis Alapítvány közös pályázata biztosította az anyagi alapjait a telefonos antidiszkriminációs jelzőrendszernek. A program már négy éve folyik, bár az utóbbi időben kisebb intenzitással, hiszen nincs rá pályázat, és a működéshez szükséges pénzt egy, nevét elhallgatni kívánó magánszemély biztosítja. Kérdésemre, hogy miben kértek a szülők legtöbbször segítséget, meglepő a választ – legalább is nekem – legtöbbször az oktatásban tapasztalt visszahagyottság miatt fordultak hozzá. (Magam azt hittem, az egészségügyi ellátás a legneuralgikusabb pont.)

Ilyen oktatással kapcsolatos visszahagyottság volt a pilisjászfalui *Marci* ügye, melyet még a Nők Lapja is megírt. Az anyja a gyermek iskolás korától az ép értelmű, integrálható autista kisfiú megfelelő oktatásáért küzdött. Ági, az AOSZ jogászként, a gyermek és az édesanya képviseletében nyújtott be keresetet a bírósághoz. Az önkormányzat volt az alperes. A per végül, mindenki meglepedésére, megegyezéssel zárult, és Ági most is főlemlegeti a frissen megválasztott polgármester példaértékű magatartását. A másik fontos ügyben azok a szülők keresték meg közvetlenül őt,

akiknek gyermeke a gyöngyösi ASK-ban tanult, és az intézmény diákotthonában lakott. Új vezető került az intézmény élére, aki úgy gondolta, a családi pótlék az ASK-nak jár. Bejelentése alapján a Magyar Államkincstár megvonta a szülőktől a családi pótlékot és visszamenőleg is kérte az addig kifizetett pénzt. Két és fél évig tartott a per, végül – és itt Molnár Ágnes nyúl farknyi írásából idézek, melyet az Esőemberbe írt a per lezárulta után: ... *a Hajdú Bihar Megyei Bíróság ítélete... kimondta, hogy a családi pótlék visszafizetésére kötelező határozat jogszabálysértő, és a határozatot hatályon kívül helyezte. A jogerős ítélet ellen a Magyar Államkincstár nem fordult felülvizsgálati kérelemmel a Legfelsőbb Bírósághoz, hanem visszavonta valamennyi családi pótlék visszafizetésére kötelező határozatát, összesen 3 117 700 Ft összegben.*

„Ez jogkérdés volt – mondja Ági –, azért sikerült. A bíróság ítélete alapján az a gyermek, aki tankötelezettségét teljesíti a tanulási szakértői bizottság által kijelölt intézményben, az nem kollégiumban, hanem speciális diákotthonban lakik, ezért a családi pótlék a szülőt illeti meg.”

Persze minden nem sikerül, például az ápolási díjjal kapcsolatban, amikor az önkormányzat nem akart fizetni, mert a gyermek bentlakásos intézményben tanult: a szülő hétfőn reggel vitte, péntek délután hazahozta. Két ilyen pert megnyert megyei

szinten, de a végső szót a Legfelső Bíróság mondta ki: nem jár az ápolási díj, mert a szülő nem működik közre rendszeresen a gyermek oktatásában. „A rendszeres közreműködésen volt a hangsúly, ez pedig nem állt fenn.” Harmadikként azt az ügyét említi, mikor egy olyan, autista gyermeket is nevelő családon segített, amelynek két hitelügye volt, két különböző banknál. Mindkét ügy oly bonyolult,

hogyan nem is kíséreltem meg a fölvezetését. „Az egyik banknál szociálisan különösen érzékenyek voltak, és megértették a család problémáját” – summáz Ági, és jó ílyet hallani, hiszen az újságokban csak a zord bankárokról szólnak a hírek.

Persze nemcsak perekről beszélgettünk, hanem az élet egyéb fontos dolgairól is: családról, gyerekekről,

a Szentpéterváron rá váró életről, a hideg orosz telekről. Augusztus végén elutaznak, de Ági karácsonyra szeretne itthon lenni. Két felnőtt fia és három unokája várja, az egyik beszélgetésünk idején volt egyhetes. És persze mi is visszavárjuk. Önző módon arra is megkértük: nézzen körül: milyen az Oroszországban élő autista gyermekek és családjuk élete. Utánanézz. **Ferenczy Ágnes**

Megmarad a csókakői Autifarm

Hírt adtunk már arról, hogy a Csókakőn lévő Autifarmnál gondok vannak. Bár minden lakóotthon küszködik anyagi gondokkal, minden évben külön állami megsegítésre szorulnak, de ekkora válságban nem volt egyik sem. Arra persze legrosszabb álminkban sem gondoltunk, hogy esetleg be kell zárni a lakóotthont. Majdnem ez történt. Néhány szülő összefogása, aktív munkája és az állam kézzelfogható segítsége mentette meg a már több mint két éve a megszűnés rémével fenyegetett otthont.

Csókakő először egy munkaügyi szabálytalanságon csúszott meg, ezek után kiderült, hogy más szabálytalanságok is történtek. Utolsó hírünk szerint: *Kifizetetlen számlák miatt két per folyik a csókakői Autifarm működtetője ellen, a rendőrség pedig sik-*

kasztás gyanúja miatt nyomoz – írja a Fejér Megyei Hírlap. (2011. május 17. index.hu/gazdasag).

Néhány szülő, látva a bajt, összefogott és minden követ megmozgatott, hogy az Autifarm és a lakóotthon megmaradjon. Mindenkiel tárgyaltak, egy pillanatig úgy látszott, hogy az egyik egyház átveszi az otthon működtetését, de aztán ebből sem lett semmi a rendezetlen gazdasági ügyek, a kifizetetlen számlák miatt. Most végre jó hírről számolhatunk be: a kormány mentőövet nyújtott az indulásakor mintaprojektnek számító Autifarmnak. Erről a Magyar Közöny 107. számában az 1296/2012. kormányhatározatot elolvasva szereztünk tudomást. Az Autifarmot átvette a Fejér Megyei Intézményfenntartó Központ, és a

Fejér Megyei Integrált Szociális Intézmény telephelye lesz. A működéshez 14,2 millió forint azonnali átcsoportosítását rendelte el a határozat.

XI. Autizmus Nap

Az Autisták Országos Szövetsége november 17-én rendez meg a hagyományos Autizmus Nap elnevezésű konferenciáját. A konferencia helyszíne: BEST WESTERN Hotel Hungaria, 1074 Budapest, Rákóczi út 90. A rendezvény regisztrációhoz kötött. Tervezett regisztrációs díj AOSZ-tagoknak 3500 Ft, nem AOSZ-tagoknak 4500 Ft. A regisztráció október elején veszi kezdetét. A részletes programot és a regisztrációs lapot októberi Hírlevelünkhöz mellékeljük, illetve megtalálhatják majd holnapunkon. A részvételi díj tartalmazza a kávészünet és az ebéd díját, valamint a konferenciamappát.

Herceghalmi tábor, önkéntesekkel

Előző számunkban hírt adtunk arról, hogy Herceghalomban nyári tábor indul autista és hiperaktív gyerekeknek. *Hajdú Ágnes* gyógy-pedagógus, az ADHD Alapítvány Alternatív Terápiás Központjának vezetője, a tábor létrehozója, motorja.

Amikor meglátogattam őket egy pénteki napon, épp fagyaltozni volt az egész társaság, és csak a váratlan eső kergetett vissza minket a központ kőépületébe, ahol annak rendje módja szerint ott vannak a napirendi kártyák, a mosdóban folyamatábrák: mutatva milyen lépésekben kell kezdet és fogat mosni.

Hajdu Ági maga sem hitte, hogy önkéntest kereső felhívására ennyien jelentkeznek. Van köztük gyógy-pedagógus, gyógytornász, viselkedéselemző (még két év a pszichológusi diplomáig), de van olyan is, aki a gimnáziumi érettségi után jött. Ő érkezett a legmesszebből, Koppenhágából, pszichológusnak készül, és ő az egyetlen férfi a sok nő között. *Dani* a Facebookon keresztül vet-

te föl a kapcsolatot Ágival. Magyar édesanyjának itthon élő barátnője hívta fel a figyelmét erre a lehetőségre. Amikor találkoztunk, akkor már egy hete itt volt, de mint mondta, annyira jól érzi magát, hogy marad még egy hétig. Ági szerint remek érzése van a gyerekekhez, és a legizgó-mozgóbb sajtukucacot is le tudja kötni. Nagyon könnyen megtanulta azokat az alapszabályokat, amelyek az ilyen munkánál elengedhetetlenek. A másik messziről jött ember Ceglédre vonatkozik ide mindennap. Az itt folyó munkáról, az önkéntesekről és Hajdú Ágiról is elmondott mindent az a kisfiú, aki elsírta magát, mikor megtudta: a jövő héten

nem ide jön, nyaralni megy a szülei-vel. Az ígéret, hogy még visszajöhet, megvigasztalta.

Augusztus végével sem zár be a központ. Ha lesz elegendő jelentkező, akkor ugyanitt nappali foglalkoztató várja azokat a gyerekeket, akik a korai fejlesztőből már kinőttek, de szükségük van további fejlesztésre. (Jelentkezés: adhdmo@gmail.com; 30 854 4149.) A kilenctől kettőig tartó foglalkozások alatt lesz például zene- és lovas terápia, logopédiai foglalkozás, viselkedésrendezés (szociális készségek kialakítása), úszás.

(A tábor az AOSZ is támogatta.)

F. Á.

25 éves a Bliss Alapítvány

Június végén tudományos konferenciával ünnepelte a Bliss Alapítvány fennállásának 25. évfordulóját. Az alapítványnál a halmozottan sérült, beszédképtelen gyerekeket, felnőtteket komplex fejlesztő program keretében, egyénre szabottan tanítják kommunikálni. *Dr. Kálmán Zsófia* az alapítvány vezetője ebből az alkalomból kiadványt is szerkesztett *Negyedszázad a kommunikáció bűvöletében* címmel. A kötet egyik jelentős írása az augmentatív és alternatív kommunikáció (AAK) magyarországi fejlődésének összevetése a nemzetközi adatokkal, a másik a közel százéves *Dévai Júliaé. Pető András* egykori munkatársa a kondukción születéséről írt.

Örömprjekt: rekreációs ház Kulcson

Küzdelmes évek állnak az Esőemberek Szüleinek Dunaújvárosi Egyesülete mögött. Tizenöt éve alapították, és idén az évfordulót azzal ünnepelhetik, hogy megépül a kulcsi Rekreatív Agroturisztikai Központ, amely nyitva áll mindenki előtt.

Dóka Marianna és Kálmán Mónika

Nem egyedül vágta bele az építkezésbe, ezért a történet ott kezdődik, amikor megismerkedtek a Carpe diem Rekreatív és Általános Képzési Alapítvánnyal. 2004-ben a Carpe diem rajzpályázatot hirdetett, amin a dunaújvárosi egyesület autista gyerekei is indultak, és nyertek. A díjkiosztón megtörtént a megismerkedés, és akkor rájöttek, hogy a célok közös, és ha már közös, együtt könnyebben tudják megvalósítani. Erről ezt mondja Kálmánné Tóth Mária (akit mindenki csak Mónikának hív): „A beszélgetés, megismerkedés során kiderült, hogy a két civil szervezetnek vannak közös pontjai. Nagyon jókor találkoztunk, mert mi éppen leszálló ágban voltunk, belefáradtunk a mindennapos küzdelembe. Marianna »úthenger« stílusa: a kitaláljuk, és megcsináljuk, nagyon jótékonyan hatott ránk. Én már rég abbahagytam volna, de Marianna nem ilyen. Csinálni kell, és csinálja.” Marianna, azaz Dóka Marianna, a

Carpe diem alapítvány elnöke, megnyerő személyiség, nevetős, vidám ember, és vidáman, színesen beszél azokról a nehézségekről, amelyeken már közösen jutottak túl. Amit Mónika már rég abbahagyott volna, az nem más, mint a Rekreatív Agroturisztikai Központ felépítése, az alapítvány és az egyesület közös projektje. 2008-ban, partnerségben közösen pályáztak és nyertek az akkor még Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium rendelete alapján a turisztikai tevékenységek ösztönzésére, támogatására kiírt pályázaton. Hogy miért csak most kerül sor az építkezésre, annak túl hosszú lenne a története, ezért csak dióhéjban. Az egyik ok: elutasító határozatot kaptak telephely miatt, amit ők nem hagytak annyiban, és érdemes volt föllebezni: nyertek majdnem

48 millió forintot. Megindulhatott az ilyen nagyságú építkezéseknél kötelező közbeszerzési pályázat. Megvolt a nyertes, ám beütött a gazdasági válság, a vállalkozó tönkrement. Emiatt (és ez a másik ok) újabb közbeszerzési eljárás, újabb nyertes. Eközben persze ment az idő, növekedtek az árak, ám a pályázat összege változatlan maradt.

Elsétálunk az építkezéshez. Nagyon jó helyen van az a 6594 négyzetméteres telek, amit 6,5 millióért közösen, saját pénzüken vett meg a dunaújvárosi egyesület és a Carpe diem. Az alsó szint falai már állnak. Közel a 6-os út, a leendő háztól néhány percre a távolsági busz megállója. Bár kaptam egy színes prospektust, nehéz elképzelni a még tető nélküli falakról, hogy mi hol fog állni. Marianna és Mónika tudja, látja, hiszen ők a projektvezetők, amiért egy fillért nem kapnak, a pályázati pénz csak az építkezésre mehet, még a projekt levezényelői sem kapnak egy fillért sem.

A kétszintes épület földszintjén a szokásos recepció, irodán stb. kívül lesz közösségi tér, népi kismesterségek műhelyei, szociális helyiségek. A tetőtérben pedig a fürdőszobás lakószobák: két darab kétágyas és két darab háromágyas, plusz egy újabb közösségi tér.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Carpe diem Alapítvány
(carpe diem, latin szállóige; kb. annyit jelent: használd ki az időt, a pillanatot).

Alapítás: 2001.

Célok: egészségmegőrzés,

– egészségügyi rehabilitációs tevékenység

– szociális tevékenység, családsegítés

– nevelés és oktatás, képességfejlesztés

– hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése

– sport és rekreációs tevékenység

A központ bekapcsolódik a Falusi Agroturizmus Országos Szövetsége (FATOSZ) és a Dunaújváros és Térsége Turisztikai Egyesület munkájába. Népi kismesterségeket oktatnak, melyeket a vendégek a földszinti műhelyekben maguk is kipróbálhatnak; előadásokat és workshopokat szerveznek; kirándulásokat a környékre: biciklivel vagy gyalog, de aki a nord walkingot akarja kipróbálni, megteheti, de a vízi túrákra is vannak ötleteik, hiszen közel a Duna. Igazi testi-lelki felüdülést, megújulást (rekreációt), egészségmegőrzést akarnak nyújtani az ideérkezőknek.

Nézem a már megépült falakat, és ha nagyon akarom, akkor most már a kész ház is a szemem előtt lebeg, de azt elképzelni sem tudom, hogy milyen pénzből lesz itt recepció pult, ágyak a szobákban, szőnyegek a padlóra. Mikor kételyeimet megosztom a kísérőimmel, Marianna ezt válaszolja: „Kemény adománygyűjtésbe kell kezdenünk, mert annak a gazdasági körnek, amelyik kezdetben támogatott, már nincs rá pénze. Öt év telt el a pályázat kiírása óta, nem kell mondanom, hogy mi minden változott azóta, és ahogy ez sok építkezésnél előfordul: itt is akadtak váratlan költségek, olyanok, amelyenre nincs pénz a pályázatban. Ettől persze még ki kell fizetni, ha azt akarjuk, haladjon az építkezés előre.” A szót Mónika veszi át: „Az általános drágulást is érzi mindenki. Mi mégsem sírni akarunk, ez a projekt az öröm, mert mi adni akarunk mindenkinek.

Talán nem is véletlen, hogy a Carpe diemmel szövetkeztünk, az ő filozófiájuk a pozitív életérzés.”

Kulcs nem lesz ismeretlen a dunaújvárosi autista fiataloknak, hiszen három éve ide járnak levendulát gondozni, szedni, szárítani, majd csomagolni: molyúzóknak.

A telket és a levendulaszárítót az Agrospeciál Kft.-től kapták használatra. Bent, Dunaújvárosban, a szőlőklubok alkalmával találkoznak, közösen kirándulnak, közösen nyaralnak, de az igazán összetartók a régiók, akiknek a gyerekeik együtt nőttek föl. Most 18 család jár össze, de volt már 30 családjuk is. „Utánpótlás” sajnos lenne, de az újonnan diagnosztizáltak szülei még nem jönnek. Ezt Mónika megérti: „Én is ilyen voltam, idő kell ahhoz, hogy elfogadja az ember a megváltozhatatlan tény: a gyerekem autista.”

Ha megépül a központ, akkor bizonyára ők is kijárnak ide, hiszen itt kimondva, kimondatlanul megvalósul a sokat hangoztatott integráció, mert a ház mindenkié lesz: a fogyatékos vagy autista személyek és a „többségiék” egyforma esélyekkel vehetik igénybe a szolgáltatásait. Mónika megmutatja, hogy az egybefüggő majd hétezer négyzetméteres telek mely részén áll majd az a lakóotthon (külön helyrajzi száma van), amelynek terveit már régóta dédelgetik. „Mire megépül a lakóotthon, addigra már nagy gyakorlatunk lesz intézmény-működtetésből is, és a »gyerekeink« is jártasságot szereznek a különféle kézműves technikákban, amelyeket majd hasznosíthatunk a lakóotthonban, hiszen a rekreációs központot ők ugyanúgy és ugyanolyan feltételekkel használhatják, mint bárki más. Akkorra már a kemény mag, azok a szülők, akikkel együtt indítottuk az egyesületet, elérik a nyugdíjkorhatárt, és épp a koruk miatt gondolnak arra, hogy ideje gondoskodni a gyerekek további életéről. Az épület akadálymentes, és nem azért, mert ezt a pályázat előírja, hanem azért, mert mindkét szervezet filozófiája ezt sugallja. Az esélyegyenlőség náluk nem csak szólam.”

Ferenczy Ágnes

Breznay Dávid

Huszonhárom éves vagyok, 1989. március 23-án, Tatán születtem, de szinte egész életemben Tatabányán laktam és lakom. Anyukámmal élek – ő a helyi Magyar Államkincstárnál dolgozik –, és egy súlyosabb beteg öcsémrel, aki jelenleg még tanul egy speciális iskolában. Magántanuló voltam a Bolyai János Általános Iskolában 1996-tól 2004-ig, aztán mint rendszeres tanuló négy évig voltam a Mikes Kelemen Felnőtt és Ifjúsági Gimnázium nappali tagozatának diákja 2004-től 2008-ig, szóval akkor érettségiztem.

Végzős évemben tettem le középszintű angol nyelvvizsgámat. Ezután még két évig ott maradtam egy OKJ-s képzésre: „informatikus rendszergazda” lettem. Jelen pillanatban az Eötvös Loránd Tudományegyetem Informatikai Karának programtervező informatikus szakára járok, nemrég fejeztem be a negyedik félévemet, ami tanulási küzdelmek szempontjából a legsikeresebbnek mondható. Szóval egyetemmel hallgató vagyok, és most van két és fél hónapos szünetem. „Kedvenc” időtöltéseim (sajnos) bön-

gészés az interneten, illetve a számítógépes játékok. Jó idő esetén szoktam úszni a medencében, vagy kerékpározni, legalább 3/4 órát. Ezekon kívül szoktam zenét hallgatni a tévében, azokat, amelyeket nagyjából szeretek. Televízióban csak azokat nézem meg, amelyekre igazán igényem van, ellenkező esetben legtöbbször nem is akarok rá gondolni. Hobbiból irodalmi műveket írok, amelyek versektől a regényig terjednek, ám ezek leggyakrabban csak akkor jönnek össze, amikor rám tör az ihlet, és van kedvem hozzá.

Kényszermagány

Én vagyok egy csendes tanuló, Okos meg minden dolog, ami jó. Tatabánya legcsendesebbike vagyok, Minden alkalommal bent maradok. Én nagyon híres és sikeres akarok lenni, De a lépéseket nem tudom megtenni. Mikes-iskolában én voltam a jó, Példát venné tőlem az összes tanuló.

Az osztályomban én a nyelvemmel, Agyammal, kezemmel vagyok ismeretes. Azonban emiatt állandó az irigység, A betegségemmel én vagyok a kicsiség. Barátkozni akartam kedves lányokkal, De a félelem mindig megtámad áttokkal. Mindenkinek van már társalgópартnere, Nekem maradtak a könyvek és a csend. Mindenki jól szórakozik, vidám, nevet, Náluk mindig történik valamilyen eset. Velem nem folyt semmi jelentős esemény, Ezzel társaságból romlott az eredmény. Az irigység erősödött bennem ezzel A többiek nem igazán törődnek velem. Az iskolán kívüli hely nagyon szabadságos, Nekem nem jutott semmi, ami barátságos. A többiek zavargás nélkül beszélgethettek, Közben nálam volt a társtalanság és a csend. Vidám és boldog minden osztályemberem, Nekik van buli, telefon, chat meg MSN.

Én otthon ülök számítógépem előtt, Ezen kívül nincs más dologra erőm. Áprilistól az életem már maga a pokol, Azt kell elismernem, amit az eszem gondol. Az egész osztályomból senki sem szeret, Mindenkinek van valaki, akit kedvelnek. Velük szóba állni szerintem nagyon tilos, Bármikor is szólok, akkor ez nagyon kínos. Magam miatt ment tönkre a „legjobb osztály”, Néha meg is akartam halni ennyire korán. Az átok megtiltja, hogy beszéljek az osztállyal, Különösen ennek nagy hírességével, Mariettával. Mindennap súlyosabb és súlyosabb ez a kín, Alig beszélgetnek velem barátságosan odakinn. Mindig heverek az iskolám hideg kőföldjén, Hajléktalanként sírdogálok a fal kötörzsén Nem szólok senkihez, nehogy bajt okozzak, Mert minden rosszért folyton engem okolnak. Szerintem nagyrészt teljesen igazuk van, Nem vagyok más, mint a kertben egy gaz. A buszmegállónál és az úton állandó a sírás, Mert gondoltam, hogy sosem leszek vidám. Hónapok óta nem volt se ölelés, se puszi, Otthon egyedül vagyok, mint egy nyuszi.

Mindenkinek van baráti társasága, Akikkel megosztják mindent, ami van. Nekem nincsenek barátaim, csak ismerőseim Az egyedüliek, akik szeretnek azok az őseim. Állandó a depresszió, meg az unatkozás, Nem nekem való a társas szórakozás.

2007. május 17.

Bors Krisztián

Gyurka guru és a munka

Egyik előadásában *Farkas Edit* arról beszélt, hogy az autizmussal élők munkavállalásával kapcsolatban mennyire fontos, hogy az illető autistának legyen kellő motivációja. Jót mosolyogtam ezen a kijelentésen.

Arra aztán várhattunk volna, hogy testvéremnek, Gyurkának megjöjjön a motivációja.

Gyurka nem fejezte be a középiskolát. Utálta. Rettenetesen. Meg tudom érteni. Keresztül-kasul kellett átszelnie fél Budapestet, mire megérkezett a budai iskolába, ahol egy egész napot kellett eltöltenie mindenféle fiatallal. Szüleim jobbnak látták kivenni az iskolából. Velünk szemben, a sarkon volt egy gyárépület, ahol fogyatékkal élőket foglalkoztattak. Nagymamám átment kérdezősködni, volna-e még hely egy autista fiatalembernek?

A kezdeti puhatolozásból megismerkedés, a megismerkedésből pedig munkahely lett. Védett munkahely. Gyurkának könnyű fizikai munkát kellett végeznie. Az volt a feladata, hogy a párnát beletömje a párnahuzatba, behúzza rajta a cipzárt, majd a kész terméket elhelyezze a mellette lévő dobozban. Már egy héttel korábban föl kellett készíteni őt első munkanapjára. Különböző alkukat kellett kötni vele: először rövidebb időre megy, kezdetben még édesanyám is vele lesz, aztán majd szép lassan mindenhez hozzá fog szokni. Nagyon nem fűlött hozzá a foga. Az igazság az, hogy alapvetően borzalmasan lusta természet.

Annyi könnyebbség volt a dologban, hogy mivel nagyon közel lakott, ezért nem kellett részt vennie a reggeli és a déli közös étkezéseken, hanem ezeket az időszakokat is otthon tölthette. Viszonylag hamar kialakult a napi rutin, így egész könnyen belerázódott a munkába. Reggel elindult egy kis doboz keksszel, valamint egy üveg limonádé-

val a hóna alatt, ledolgozta az öt és fél óráját, majd rohant haza, mint akit kergetnek.

Ugyan ő maga mindig körömszakadtáig tagadta, de a helyzet az, hogy jót tett neki, hogy dolgozni kezdett. Mikor otthon volt, egész nap nem csinált semmit, csak ténfergett a televíziótól a nintendóig, a nintendótól a dvd-ig. Annyira unatkozott, hogy az nem emberi, ezért, hogy valamivel elfoglalja magát, gyakrabban járt a mosdóba, ki-be járkált a kert és a ház között, megállás nélkül zaklatta Mását (a ház ebét), valamint megszámlálhatatlan sűrűséggel nyitogatott be a szobámba, hogy mindig ugyanazokkal a kérdésekkel bombázzon.

Nyilván a munkahelyen is voltak problémák: nem volt hajlandó senkivel szóba állni, csak ült a sarokban, és végezte a dolgát. Emiatt a többiek nehezteltek rá, mivel ők aktív társasági életet éltek, és inkább ennek ápolására szakítottak időt, mint magára az elvégzendő teendőkre. Aztán ott volt a mosdó használatának kérdése is, melyre nagyon nehezen sikerült rászoktatni. De miután rájött, hogy semmi félelmetes nincs a munkahelyi mosdóban, elkezdte igen sűrűn látogatni, csak hogy ne kelljen dolgozni. Bizonyos időközönként pedig előfordult az, hogy rájött az „ötperc” és fejébe vette, hogy tíz-tizenöt perccel munka előtt feláll a helyéről, odamegy a bejárati ajtóhoz, és addig áll ott, míg egy órát nem üt az óra, mikor is mint akit puskából lőttek ki, indult hazafelé. A csoportvezetők hiába noszogatták, kérdezték, szólították az ajtóban álldogáló Gyurkát, ő az istennek se volt hajlandó megszólalni. Arról a felszólításokról pedig, hogy folytassa a munkát, egyszerűen nem vett tudomást. Ilyenkor édesanyámnak otthon mindig le kellett ülnie vele, hogy megbeszélje ezt a problémát. Egy-egy ilyen beszélgetést

követően megoldódott a helyzet, azonban egy idő után ismét előjött.

Mindettől függetlenül nagyon szépen rendeződött az életünk. A fél napját el tudta tölteni valamilyen hasznos elfoglaltsággal, utána pedig kelően fáradt volt, így csökkentek a viselkedésproblémái. Persze, ami jó, annak úgyis vége kell hogy legyen egyszer. Velünk sem történt másként. A gyár bezárt, hogy elköltözzenek a XIX. kerületbe.

Édesanyám kénytelen volt belátni: vagy eljár Gyurka a világ végére dolgozni, vagy otthon marad mint munkanélküli.

Aki egyszer megízlelte a jót, az soha többé nem mond le róla. Így egyértelmű volt, hogy az otthoni kockulás szóba sem jöhetett. Úgyhogy megint kezdődött előlről a játék. Kísérgetni Gyurkát az első néhány alkalommal, megmutatni neki az utat, azt, hogy miként kell használnia az ingyenes utazásra feljogosító igazolványát. Korán kelés reggel, nyomorgás a tömött metrókocsiban, zötykölődés a buszon, gyors puszi, elköszönés, majd rohanás az irodába, ahol édesanyám azonnal bekapcsolta a rádiót, ahol negyedóránként mondták be a közeledési híreket.

Gyurka, attól hogy egy jóval távolabbi helyen kellett dolgoznia, ugyanazokat a szabályokat és rutint követte, mint eddig. Beleértve a munkahelyén felmerülő problémákat is. Ugyanúgy nem hajlandó tárgyalni senkivel, csak végzi a maga kis feladatát, a többiektől elkülönülten. A munkaidő végeztével pedig ugyanúgy végigszaladja az egész utat. Izzadva és lihegve érkezik meg nagymamám ablakához, aki már ott vár rá. Gyurka integet neki, mama pedig bicegve elindul a kapu felé, hogy ajtót nyisson.

Szerzőnk gyógytornász-hallgató az SE Egészségügyi Főiskolai Karán.

Krisztián blogot írt Gyurkáról: www.felsofokon.hu/users/bors-krisztian

A világ más szemmel

Különleges kiállítás várja majd a látogatókat az idén karácsony előtt az Allee Bevásárlóközpontban. A tárlaton A világ más szemmel című pályázatra beérkezett művek mutatkoznak be, amelyeket mind autizmussal élők alkottak.

Az Allee megnyitása óta a figyelem középpontjában áll a társadalmi felelősségvállalás, folyamatosan szerveznek ilyen jellegű akciókat. Így például egy napra meghívták a battonyai SOS Gyermekfalu 50 lakóját a bevásárlóközpontba: a gyerekek moziba mentek, utána ebédelni, és egész délután legózhattak. Tavaly ősszel a Gemenci Erdő- és Vadgazdasággal csempészték be az Allee-ba a gemenci erdő hangulatát, és rendhagyó környezetismeret órára hívták a gyerekeket; karácsonyra könyveket gyűjtöttek a daganatos és leukémiás gyerekeknek.

Az Allee azt is fontosnak tartja, hogy a többségi társadalom számára is

könnyebben érthető és elérhető legyen az autista emberek mindennapi élethelyzete, ezzel is segítve a közösség integrációját. Ezért az idén az Allee és az Autisták Országos Szövetségének (AOSZ) együttműködése során több program keretében is foglalkoznak a témával. Március végén az autizmus világnapjához kapcsolódva egy különleges flashmob akció során közel félszáz beépített járókelő, élükön Kovács András Péter népszerű humoristával, különös zenéi élménnyel lepte meg a gyanútlan járókelőket a bevásárlóközpont sétálóutcáján. Ugyanakkor a bevásárlóközpont népszerű üzletei több napra kékbé öltöztek, és a kirakatokban

elhelyezett rövid tájékoztató segítségével ismertették meg a látogatókat az egyre több családot érintő autizmussal és a segítségnyújtás lehetőségeivel.

A közös munka ősszel is folytatódik: a bevásárlóközpont és az Autisták Országos Szövetsége *művészeti alkotó pályázatot* hirdet *A világ más szemmel* címmel (lásd: Pályázati felhívás képzőművészeti alkotásokra, illetve pályázati adatlap). Az ünnepélyes eredményhirdetésre karácsony előtt kerül sor, majd ezzel egyidejűleg *megnyílik a pályaművekből összeállított kiállítás* is, ahol a látogatók közelebb kerülhetnek az autista emberek zárt világához.

Az Allee és az AOSZ pályázati felhívása

Az ALLEE Bevásárlóközpont és az Autisták Országos Szövetsége (AOSZ) művészeti alkotó pályázatot hirdet *A világ más szemmel* címmel. **A pályázat célja:** művészeti alkotásokon keresztül bemutatni a széles közönség számára, hogyan látják az autizmussal élők a világot.

Három kategóriában várjuk az alkotásokat:

1. Képzőművészet (rajz, grafika, festmény);
2. Iparművészet (bórdíszmű, textilmű, kerámia stb.);
3. Fotóművészet (fénykép, számítógépes grafika). Ez lehet fotómontázs vagy számítógépes technikával rajzolt kép.

Pályázatot nyújthat be bármely autizmussal élő személy vagy csoport saját alkotásával – korhatárra való tekintet nélkül. A pályaművek elkészítésére vonatkozó technikai megkötés nincs. Egy pályázó maximum 5 alkotást nyújthat be.

A művek beküldésének módja: Az 1. és 2. kategóri-

ában az eredeti mű, a 3.-ban digitálisan, nyomdai felhasználásra alkalmas méretben (legalább 300 dpi felbontású, vagy 2 megapixel méretű jpg vagy tiff formátumú file).

A pályázatra kizárólag autizmussal élők alkotásait várjuk. Kérjük a szülőket, gondozókat, hogy lehetőség szerint az alkotókat ne befolyásolják sem témában, sem technikai megoldásban, mivel célunk az alkotók személyes, egyéni látásmódjának bemutatása.

A pályázatnak tartalmaznia kell az alkotások mellett: kitöltött, aláírt pályázati adatlap; az alkotó rövid, féloldalas, fényképes bemutatkozása, vagy a szülő/gondozó általi bemutatása.

A pályázat beadási határideje: 2012. október 31.
Leadás módja: személyesen vagy postai úton az AOSZ irodájában (1053 Budapest, Fejér György utca 10. 1. em. 3-as ajtó). A beérkezett művek 2012. november 15-ig kerülnek elbírálásra.

Díjazás: A pályázók között, kategóriánként, 3 nyertes kerül kihirdetésre. A nyertesek díját az ALLEE Bevásárlóközpont ajánlotta fel.

Díjak: Első helyezett: **100 000 Ft**
Második helyezett: **50 000 Ft**
Harmadik helyezett: **25 000 Ft**

Az ünnepélyes **eredményhirdetésre** sajtótájékoztatóval egybekötött **kiállítás-megnyitón** kerül sor karácsony előtt. A végleges pontos időpontot havi Hírleve-

lünkben, illetve honlapunkon közöljük (www.aosz.hu).

Helyszín: ALLEE Bevásárlóközpont: Budapesten XI. ker. Október 23. út 8–10.

A beküldött pályázati anyagokkal az AOSZ szabadon rendelkezik. A pályázat lebonyolítását és a kiállítás megrendezését az ALLEE és az AOSZ közösen vállalja.

A pályázattal kapcsolatban **további információ kérhető** Ozorai Dórától a (+36 20) 575 1919-es telefonszámon, illetve a **dozorai@esoember.hu** e-mail címen.

A képzőművészeti pályázat adatlapja

Beadási határidő: 2012. október 31.

A pályázó neve	
A pályázó születési helye, ideje	
Lakcíme	
Levelezési címe	
Kiskorú vagy gondnokság alatt lévő pályázó esetén a szülő/gondviselő neve, címe	
Telefon	
E-mail	
Az alkotás címe	
Közös alkotás esetén a vezető (gondozó) neve	

Pályázati kategória:

1. Képzőművészet
2. Iparművészet
3. Fotóművészet

Hozzájárulok, hogy a kiállításon a pályázó nevét és életkorát feltüntessék:

igen nem

Hozzájárulok, hogy a kiállításon a pályázó rövid bemutatkozását közlétegyék:

igen nem

A pályázó, illetve törvényes képviselője tudomásul veszi, hogy a pályázat benyújtásával a pályamű tulajdonjogát átruházza az AOSZ-ra. Az AOSZ az alkotást a továbbiakban saját céljaira felhasználhatja.

Dátum: _____

Alkotó aláírása

Szülő/gondozó aláírása

REGISZTRÁLJON LEGKEDVEZŐBBEN!

Az Autism-Europe (AE), az autizmussal érintett személyeket, családjukat és az őket képviselő szervezeteket tömörítő európai szervezet, háromévente rendezi meg a valamennyi érdekeltet mozgósító Nemzetközi Autizmus Kongresszust. Ennek fő célja a szerteágazó autizmuskutatás legfrissebb nemzetközi eredményeinek bemutatása, a fejlesztések és az autizmus ellátások jó gyakorlatainak megismertetése.

A háromnapos rendezvény alatt lehetőség nyílik a plenáris előadásokon, szekcióüléseken, workshopokon és egyéb programokon (kiállítás, gálavacsora) való részvételre. Olyan híres szakemberek tartanak előadást, mint Tony Charman, dr. Fred R. Volkmar és Francesca G. Happé.

A regisztráláshoz a legkedvezőbb feltételeket **2012. november 15-től** biztosítjuk, a szülők, az érintettek és a szakértők részére!

A regisztrációval kapcsolatban folyamatosan tájékoztatjuk Önöket a www.autismcongress2013-eu honlapon.

**Előadók jelentkezését várjuk
2012. október 1.–2013. január 11. között.**

**Részletek a
www.autismcongress2013.eu
honlapon olvashatók.**

ESŐEMBER

Az Autisták Országos Szövetségének (AOSZ) lapja
Felelős szerkesztő: Ferenczy Ágnes (06 30) 206 4617; firinc@gmail.com
A szerkesztőség elérhető az AOSZ címén: 1053 Bp., Fejér György u. 10.
Információs kék szám: (06 40) 200 821
Telefon/fax: (06 1) 302 0194; info@esoember.hu; www.esoember.hu
Felelős kiadó: az AOSZ elnöke

Megjelenik negyedévente • Ára: 700 Ft, évi előfizetés 2880 Ft.
Az AOSZ tagjai ingyenesen kapják.
A lap cikkei nem biztos, hogy a szerkesztőség véleményét tükrözik.
Nyomdai munkálatok: Z Print Nyomdaipari Bt.
ISSN 1416-5325
A lap megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.

